

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.1.2011
COM(2011) 14 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση της κοινής επιχείρησης SESAR και την πρόοδο
εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Γενικού Προγράμματος για τη Διαχείριση της Εναέριας
Κυκλοφορίας**

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την ενδιάμεση αξιολόγηση της κοινής επιχείρησης SESAR και την πρόοδο εκτέλεσης του Ευρωπαϊκού Γενικού Προγράμματος για τη Διαχείριση της Εναέριας Κυκλοφορίας

1. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το ερευνητικό πρόγραμμα διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (SESAR) είναι το τεχνολογικό σκέλος της πρωτοβουλίας για τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό¹. Με το SESAR καθορίστηκαν, αναπτύσσονται και θα εγκατασταθούν υψηλής ποιότητας και νέας γενεάς τεχνολογίες, συστήματα και διαδικασίες διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (ATM) σύμφωνα με τους στόχους και τις απαιτήσεις του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (τεχνολογίες και διαδικασίες του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού). Ένα από τα καίρια αποτελέσματα της φάσης καθορισμού του SESAR είναι το Ευρωπαϊκό Γενικό Πρόγραμμα ATM (Γενικό Πρόγραμμα) που αποτελεί χάρτη πορείας, ο οποίος καταρτίστηκε από κοινού, εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ και αναγνωρίστηκε από τους ενδιαφερόμενους, για να επιτευχθεί η εγκατάσταση τεχνολογιών και διαδικασιών ATM νέας γενεάς μέσα στα επόμενα 10-15 χρόνια. Το Γενικό Πρόγραμμα κατευθύνει το πρόγραμμα εργασιών για την ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών και θα αποτελέσει κύριο εργαλείο καθοδήγησης για την εγκατάστασή τους.

Το πρόγραμμα SESAR έχει περάσει πλέον στην αναπτυξιακή του φάση την οποία διαχειρίζεται η κοινή επιχείρηση SESAR, η πρώτη σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα που έχει συσταθεί ως οργανισμός της ΕΕ. Αποστολή της κοινής επιχείρησης SESAR είναι να εξασφαλίσει τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού συστήματος ATM, συντονίζοντας και εστιάζοντας σε όλες τις σχετικές προσπάθειες έρευνας και ανάπτυξης στην ΕΕ. Η κοινή επιχείρηση SESAR αναπτύσσει και επικυρώνει τις τεχνολογίες και διαδικασίες ATM νέας γενεάς που θα αποτελέσουν τις τεχνολογίες και διαδικασίες του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού. Η κοινή επιχείρηση SESAR είναι επίσης αρμόδια για την εκτέλεση και τη συντήρηση του Γενικού Προγράμματος. Ιδρυτικά της μέλη είναι η ΕΕ και ο Eurocontrol και συνεργάζεται με 15 μέλη από τον βιομηχανικό κλάδο και αρκετούς άλλους εταίρους.

Όπως απαιτείται βάσει του κανονισμού για την κοινή επιχείρηση SESAR², η Επιτροπή πραγματοποίησε το 2010 την πρώτη ενδιάμεση αξιολόγηση της κοινής επιχείρησης SESAR και θα υποβάλει τα αποτελέσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Επιπλέον, στο ψήφισμά του της 30.3.2009, το Συμβούλιο ζήτησε από την Επιτροπή να αναφέρει την πρόοδο που έχει σημειώσει η κοινή επιχείρηση SESAR στην εκτέλεση του Γενικού Προγράμματος. Η παρούσα έκθεση πραγματεύεται τα δύο αυτά θέματα εκπληρώνοντας τις απαιτήσεις που προαναφέρθηκαν.

¹ Κανονισμοί (ΕΚ) 549/2004, 550/2004, 551/2004, 552/2004, ΕΕ L 96 της 31.3.2004, σ.1-26, όπως έχουν τροποποιηθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) 1070/2009 της 21.10.2009, ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 34.

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου της 27.2.2007, ΕΕ L 64 της 2.3.2007, σ. 1.

2. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ SESAR.

Το πρόγραμμα SESAR είναι ένα από τα πιο σημαντικά έργα έρευνας και ανάπτυξης που έχει δρομολογήσει ποτέ η ΕΕ στο πεδίο της ATM. Ο Ενιαίος Ευρωπαϊκός Ουρανός παρέχει το νομικό πλαίσιο για αποδοτικότερες, ασφαλέστερες, καθαρότερες και βάσει επιδόσεων διαδικασίες ATM. Το SESAR θα προσφέρει τεχνολογικές λύσεις, δυνατότητες λειτουργίας, συστήματα και προτάσεις για πρότυπα που θα επιτρέψουν να επιτευχθούν οι στόχοι επιδόσεων του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού για τριπλασιασμό της χωρητικότητάς του, με μείωση του κόστους ATM κατά το ήμισυ, βελτίωση της ασφάλειας επί 10 και μείωση του περιβαλλοντικού αντίκτυπου κάθε πτήσης κατά 10%.

Το SESAR απαρτίζεται από τρεις φάσεις:

2.1. Η φάση καθορισμού

Στη φάση καθορισμού (2005-2008) καταρτίστηκε χάρτης πορείας για την επίτευξη των επιπέδων επιδόσεων της ATM και εκπόνηση σχεδίου υψηλού επιπέδου εργασιών, το οποίο καθορίζει το περιεχόμενο των συστημάτων ATM της επόμενης γενεάς όπου αναφέρονται αναλυτικά τα αναγκαία στοιχεία υλοποίησής του. Η φάση καθορισμού περατώθηκε από μια κοινοπραξία 30 οργανισμών που εκπροσώπησαν ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων της ATM, υπό τον συντονισμό του Eurocontrol σε θέματα τεχνολογίας. Το συνολικό κόστος της φάσης αυτής ήταν 60 εκατ. ευρώ και χρηματοδοτήθηκε εξ ίσου από την ΕΕ και τον Eurocontrol.

2.2. Η φάση ανάπτυξης

Στη φάση ανάπτυξης (2008-2013) αναπτύσσονται τα αναγκαία στοιχεία με βάση τα αποτελέσματα της φάσης καθορισμού. Η διαχείριση της φάσης ανάπτυξης έχει ανατεθεί στην κοινή επιχείρηση SESAR. Το κόστος της φάσης ανάπτυξης υπολογίζεται σε 2,1 δισεκατ. ευρώ και τη χρηματοδότηση με ιδιωτικά και δημόσια κονδύλια έχουν αναλάβει τα μέλη της κοινής επιχείρησης SESAR.

2.3. Η φάση εγκατάστασης

Η φάση εγκατάστασης (2013-2020) καλύπτει την ευρείας κλίμακας παραγωγή και εφαρμογή της νέας υποδομής ATM. Η υποδομή θα βασίζεται στις νέες τεχνολογίες και διαδικασίες που θα προκύψουν από τη φάση ανάπτυξης και θα συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, που θα οδηγήσουν σε ευρωπαϊκές αεροπορικές μεταφορές υψηλών επιδόσεων. Το κόστος της φάσης εγκατάστασης υπολογίζεται σε 30 δισεκατ. ευρώ³ για την περίοδο 2008-2025.

3. Η ΚΟΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ SESAR

Η κοινή επιχείρηση SESAR είναι μια σύμπραξη δημοσίου-ιδιωτικού τομέα με καταστατικό οργανισμού της ΕΕ και έχει συσταθεί σύμφωνα με το άρθρο 187 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διάρκεια ζωής από τις 27.2.2007 έως το 31.12.2016. Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει λάβει την εντολή:

³ Γενικό Πρόγραμμα, σ. 84
http://www.sesarju.eu/sites/default/files/documents/reports/European_ATM_Master_Plan.pdf

- να συντονίσει και να εστιάσει όλη τη σχετική με την ATM έρευνα σύμφωνα με το *Γενικό Πρόγραμμα*·
- να εκτελέσει το *Γενικό Πρόγραμμα*·
- να εξασφαλίσει την αναγκαία χρηματοδότηση της φάσης ανάπτυξης·
- να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων·
- να οργανώσει το τεχνικό έργο και των δραστηριοτήτων επικύρωσης·
- να εξασφαλίζει την εποπτεία των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη δημιουργία κοινών προϊόντων.

Οι εκτελεστικές αποφάσεις λαμβάνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο, στο οποίο προεδρεύει η Επιτροπή ως εκπροσωπούσα την ΕΕ. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι αρμόδιος για την καθημερινή διαχείριση της κοινής επιχείρησης SESAR.

Η ΕΕ και ο Eurocontrol, ως ιδρυτικά μέλη, έχουν δεσμεύσει από 700 εκατ. ευρώ για την κοινή επιχείρηση SESAR. Το ήμισυ της συνεισφοράς της Ένωσης προέρχεται από το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και ανάπτυξης και το άλλο ήμισυ από το πολυετές πρόγραμμα του προγράμματος για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών. Τα μέλη του βιομηχανικού κλάδου, τα οποία επελέγησαν μετά από ανοικτή διαδικασία επιλογής, έχουν δεσμεύσει συνολικά περίπου 700 εκατ. ευρώ.

Το πρόγραμμα εργασιών της κοινής επιχείρησης SESAR, το οποίο καλύπτει 17 δέσμες εργασίας⁴ και υλοποιείται με περίπου 300 έργα από τα μέλη και τους συνεργάτες της κοινής επιχείρησης SESAR, υποδιαιρείται στα εξής θεματικά πεδία:

- (1) **Επιχειρησιακή έρευνα ATM**, η οποία συμπεριλαμβάνει: λειτουργίες εν πτήση, λειτουργίες διαχείρισης τερματικών πεδίων, αερολιμενικές λειτουργίες και λειτουργίες δικτύωσης
- (2) **Έρευνα συστήματος**, η οποία συμπεριλαμβάνει: συστήματα αεροσκαφών, συστήματα ελέγχου της εναέριας κυκλοφορίας εν πτήση & προσέγγισης, κέντρα λειτουργιών πτήσης/πτερύγων και υπηρεσίες μετεωρολογικών πληροφοριών, συστήματα αερολιμένων, σύστημα διαχείρισης πληροφοριών δικτύου και μη αεροηλεκτρονικά συστήματα επικοινωνίας-πλοήγησης
- (3) **Διαχείριση πληροφοριών σε επίπεδο συστήματος**
- (4) **Πολυδύναμες δραστηριότητες**: όπως υποδομή επικύρωσης, ανάπτυξη της ασφάλειας πτήσεων, ασφάλεια από έκνομες ενέργειες, περιπτώσεις επιδόσεων περιβαλλοντικής και ανθρωπογενούς φύσης, συντήρηση και επικαιροποιήσεις του *Γενικού Προγράμματος*, επιδιωκόμενη ιδέα σχεδιασμού και αρχιτεκτονική της

Η κοινή επιχείρηση SESAR, εστιάζοντας σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης με την προοπτική εγκατάστασης και με την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων, ανταποκρίνεται πλήρως στις ανάγκες των χρηστών του εναερίου χώρου και των παρόχων υπηρεσιών. Η προσέγγιση σύμπραξης δημοσίου-ιδιωτικού τομέα σε επίπεδο ΕΕ εξασφαλίζει επίσης ότι οι

⁴ Λεπτομερής περιγραφή των εργασιών: http://www.sesarju.eu/public/standard_page/library_list.html

άκρως σημαντικοί από κοινωνική άποψη στόχοι του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού, όπως η ασφάλεια πτήσεων και η μείωση των εκπομπών CO₂, ενοποιούνται και ενσωματώνονται στο πρόγραμμα. Η εν λόγω προσέγγιση επέτρεψε την αξιοποίηση και τη συγκέντρωση κονδυλίων και τεχνογνωσίας, και άρα περιορισμό της κατάτμησης που δημιουργείται από παρεμφερή εθνικά και περιφερειακά έργα. Η κοινή επιχείρηση SESAR μπορεί να επιστρατεύσει τις δεξιότητες και τις ικανότητες καινοτομίας από τον ιδιωτικό τομέα στο πλαίσιο κατάλληλων ρυθμίσεων επιμερισμού της επικινδυνότητας με τον δημόσιο τομέα. Είναι όμως σημαντικό να εξασφαλισθεί ότι η κοινή επιχείρηση SESAR θα παραδώσει έγκαιρα τα προσδοκώμενα αποτελέσματα, ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι κατά τη φάση εγκατάστασης.

Καθώς οι δραστηριότητες ανάπτυξης φθάνουν στον κανονικό τους ρυθμό, η Επιτροπή θα ενδυναμώσει την εποπτεία της ώστε να εξασφαλίσει συνοχή με τους στόχους του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει ότι η κοινή επιχείρηση SESAR, με τη δέσμευση και την υποστήριξη των μελών της, λαμβάνει μέτρα ώστε να έχει στη διάθεσή της την αναγκαία εμπειρογνωμοσύνη, να δημιουργεί τις κατάλληλες πλατφόρμες επικύρωσης και να μπορεί να δρομολογήσει τη διαδικασία εγκατάστασης και να παραγάγει εγκαίρως οφέλη.

Όσον αφορά τη διεθνή διάσταση, η κοινή επιχείρηση SESAR είναι πλέον η «τεχνολογική πρέσβειρα» της Ευρώπης στην προώθηση της παγκόσμιας διαλειτουργικότητας της ATM, προσφέροντας επίσης νέες ευκαιρίες στη βιομηχανία. Ένα μείζον βήμα έγινε στο τομέα αυτόν μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ με τη διαπραγμάτευση μνημονίου συνεργασίας για την έρευνα και την ανάπτυξη στην πολιτική αεροπορία. Το μνημόνιο περιλαμβάνει ειδικό παράρτημα για συλλογικές δράσεις υποστήριξης της διαλειτουργικότητας των SESAR-NextGen⁵, οι οποίες θα πραγματοποιηθούν εκ μέρους της ΕΕ από την κοινή επιχείρηση SESAR.

Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει αποδείξει ότι είναι ένα ευέλικτο και δυναμικό εργαλείο που υποστηρίζει τη διαδραστική σχέση μεταξύ ανάπτυξης και εγκατάστασης διότι είναι ικανή να προσαρμόζεται στις ανάγκες των παρόχων υπηρεσιών και των χρηστών και στις απαιτήσεις εξέλιξης του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού, όπως και στην ενσωμάτωση των εξελίξεων που σημειώνονται στις επιδόσεις των αεροσκαφών.

3.1. Αποτελέσματα της πρώτης ενδιάμεσης αξιολόγησης της κοινής επιχείρησης SESAR

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού για την κοινή επιχείρηση SESAR, η Επιτροπή οφείλει να διεξάγει αξιολογήσεις ανά τριετία σχετικά με:

- την εφαρμογή του κανονισμού για την κοινή επιχείρηση SESAR
- τα αποτελέσματα της κοινής επιχείρησης SESAR και των μεθόδων εργασίας της
- τη γενική οικονομική κατάσταση της κοινής επιχείρησης SESAR.

Οι πρώτες αξιολογήσεις άρχισαν τον Μάρτιο του 2010 και κάλυπταν την περίοδο από τις 27.2.2007 έως τις 31.12.2009⁶.

⁵ NextGen είναι το αμερικανικό πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της ATM.

⁶ Πλήρης έκθεση : http://ec.europa.eu/transport/evaluations/research_en.htm or http://ec.europa.eu/transport/evaluations/trans_european_networks_en.htm

3.1.1. Προσέγγιση των αξιολογήσεων

Η Επιτροπή πραγματοποίησε τις πρώτες αξιολογήσεις με τη συνδρομή ανεξάρτητου γραφείου εξωτερικών συμβούλων, COWI A/S.

Οι αξιολογήσεις βασίζονται σε 5 τυποποιημένα κριτήρια αξιολόγησης που χρησιμοποιεί η Επιτροπή:

- 1) τη **συνάφεια**, δηλαδή σε ποιο βαθμό οι στόχοι της κοινής επιχείρησης SESAR συνδέονται με τις ανάγκες, τα προβλήματα και τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν·
- 2) την **αποτελεσματικότητα**, δηλαδή σε ποιο βαθμό επιτυγχάνονται οι προκαθορισμένοι στόχοι. Εν προκειμένω, συμπεριλαμβάνονται η λειτουργία των διαχειριστικών δομών και ο τρόπος με τον οποίο οι εν λόγω δομές βοηθούν τον οργανισμό να παράγει αποτελέσματα·
- 3) την **απόδοση**, δηλαδή σε ποιο βαθμό με τα μέτρα επιτυγχάνονται τα επιθυμητά αποτελέσματα με εύλογο κόστος·
- 4) τη **χρησιμότητα**, δηλαδή σε ποιο βαθμό τα επιτυγχανόμενα αποτελέσματα αντιστοιχούν στις ανάγκες, τα προβλήματα και τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν. Δεδομένου του πρώιμου σταδίου στο οποίο βρίσκεται η κοινή επιχείρηση SESAR, πραγματοποιήθηκε απλώς προκαταρκτική εκτίμηση της χρησιμότητας με βάση την πρόοδο των εργασιών και τα αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι τώρα·
- 5) τη **βιωσιμότητα**, δηλαδή σε ποιο βαθμό τα θετικά αποτελέσματα μπορούν να διαρκέσουν μετά το πέρας της παρέμβασης. Όπως και στην περίπτωση της «χρησιμότητας» της κοινής επιχείρησης SESAR, στην αξιολόγηση έγινε προκαταρκτική ανάλυση της πιθανής βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων που πρόκειται να παράγει η κοινή επιχείρηση SESAR.

Τα δεδομένα συνελέγησαν κυρίως από τη μητρική της κοινής επιχείρησης SESAR Γενική Διεύθυνση (ΓΔ Κινητικότητας και Μεταφορών) και από μελέτη βάσει εγγράφων του γραφείου COWI. Οι πληροφορίες αυτές συμπληρώθηκαν με *ηλεκτρονική έρευνα* που απευθυνόταν στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της κοινής επιχείρησης SESAR και στα κράτη μέλη της ΕΕ (μέσω της επιτροπής ενιαίου ουρανού⁷) και συνεντεύξεων, ατομικών και ομάδων στόχου, που πραγματοποίησε το γραφείο COWI. Παρά το γεγονός ότι το ποσοστό απάντησης στην έρευνα ήταν πολύ χαμηλό ώστε να γίνει πλήρης αξιοποίηση των δεδομένων που συνελέγησαν, τα αποτελέσματα παρέχουν μια ένδειξη της αντίληψης που έχουν οι κύριοι ενδιαφερόμενοι για την κοινή επιχείρηση SESAR. Συνολικά πραγματοποιήθηκαν 30 ατομικές συνεντεύξεις και 3 συνεντεύξεις ομάδων στόχου.

3.2. Αποτελέσματα της αξιολόγησης

Το γενικό συμπέρασμα από τις πρώτες ενδιάμεσες αξιολογήσεις είναι ότι η κοινή επιχείρηση SESAR λειτούργησε καλά κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς σε ό,τι αφορά τη σύσταση και την οργάνωσή της, όπως και την εκτέλεση των καθηκόντων που της

⁷ Άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 549/2004 της 10.3.2004, ΕΕ L 96 της 31.2.2004.

ανατέθηκαν. Συνάγεται επίσης το συμπέρασμα ότι, εν γένει, οι ενδιαφερόμενοι της κοινής επιχείρησης SESAR είναι ικανοποιημένοι από το έργο της. Η ετήσια έκθεση δραστηριότητας της κοινής επιχείρησης SESAR για το έτος 2009⁸ περιέχει λεπτομερή περιγραφή των δραστηριοτήτων που έφερε σε πέρας και τη δημοσιονομική της κατάσταση κατά την περίοδο αναφοράς.

3.2.1. Εφαρμογή του κανονισμού

Οι διατάξεις του κανονισμού για την κοινή επιχείρηση SESAR εφαρμόστηκαν ορθά κατά την περίοδο αναφοράς, αν και παρατηρήθηκε κάποια καθυστέρηση σε ορισμένες περιπτώσεις. Είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι η τροποποίηση του κανονισμού για την κοινή επιχείρηση SESAR, με την οποία η κοινή επιχείρηση SESAR μετατράπηκε σε οργανισμό της ΕΕ, επιβράδυνε τη διαδικασία σύστασης, ιδίως επειδή χρειαζόταν η έκδοση νέων δημοσιονομικών κανόνων, η σύναψη νέων συμβάσεων προσωπικού και ο καθορισμός νέων λογιστικών αρχών, όπως απαιτείται για τους οργανισμούς της ΕΕ.

3.2.2. Αποτελέσματα της κοινής επιχείρησης SESAR και μέθοδοι εργασίας της

Σε γενικές γραμμές, η κοινή επιχείρηση SESAR υλοποίησε τις προγραμματισμένες δραστηριότητές της και επέτυχε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Οι ενδιαφερόμενοι δήλωσαν κατά κανόνα πολύ ικανοποιημένοι από το έργο της κοινής επιχείρησης SESAR. Ορισμένα από τα κύρια επιτεύγματα κατά την περίοδο αναφοράς είναι:

- η συγκέντρωση ενδιαφερομένων και η συστράτευσή τους σε ένα κοινό πρόγραμμα E&A
- η εκπόνηση εξορθολογισμένου και συνεκτικού προγράμματος εργασιών, με το οποίο αποφεύγονται κενά και επικαλύψεις
- ο καθορισμός των απαιτούμενων μεθόδων και εργαλείων για την υλοποίηση του προγράμματος
- η έναρξη ορισμένων έργων μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα χωρίς να διακυβευθούν οι απαιτήσεις ποιότητας και οι ανάγκες συντονισμού μεταξύ πακέτων εργασιών και έργων.

Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει σημειώσει καλή πρόοδο από τη σύστασή της και αποτελεί καλή βάση για την εκτέλεση του *Γενικού Προγράμματος*. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η κοινή επιχείρηση SESAR σχετίζονται με τη διατήρηση της ικανότητάς της να συντονίζει όλες τις δέσμες εργασιών και τα έργα και να επικυρώνει τα παραδοτέα.

Η οργανωτική δομή αρμόζει στα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στην κοινή επιχείρηση SESAR. Η στελέχωση αντιστοιχεί στο αντικείμενό της, η κατανομή καθηκόντων είναι σαφής και τα συστήματα και οι διαδικασίες διαχείρισης έχουν καθορισθεί ορθά. Έχουν τεθεί σε εφαρμογή η δημοσιονομική διαχείριση και ο λογιστικός έλεγχος, μολονότι χρειάζεται ακόμη να εφαρμοσθούν ορισμένα συστήματα και υποστηρικτικά μέτρα όταν πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση.

Τα μέλη της κοινής επιχείρησης SESAR έχουν επίγνωση της σημασίας ενός πλαισίου αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων, στη διαμόρφωση του οποίου θα συμμετέχουν

⁸ Ετήσια έκθεση δραστηριότητας της κοινής επιχείρησης SESAR του 2009, 10.3.2010: www.sesarju.eu/sites/default/files/documents/reports/Annual_Activity_Report_2009_Adopted.pdf

πλήρως όλοι. Εκπονείται και πρόκειται να εισαχθεί μέσα στο 2010 «Πλαίσιο αποτελεσματικής διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης».

Η στήριξη του προγράμματος και οι μονάδες που είναι αρμόδιες για τη στρατηγική και τη συνοχή εκτέλεσης του *Γενικού Προγράμματος* αποτελούν καίρια συνιστώσα της οργάνωσης της κοινής επιχείρησης SESAR. Η χρήση ενιαίου σχεδίου διαχείρισης του προγράμματος εξασφαλίζει την εφαρμογή της ίδιας μεθοδολογίας σε όλα τα έργα, με αποτέλεσμα να υπάρχει συνοχή και σταθερότητα αποτελεσμάτων, μολονότι δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμη πλήρως οι δυνατότητές που προσφέρει το πρόγραμμα, διότι το πρόγραμμα εργασιών βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο υλοποίησης.

Οι επικοινωνιακές διαδικασίες και εργαλεία πρέπει να αναπτυχθούν περισσότερο, ώστε να ανταποκρίνονται στις διάφορες επικοινωνιακές ανάγκες των ιδρυτικών μελών, των μελών της κοινής επιχείρησης SESAR και άλλων ενδιαφερομένων, μελών ή μη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η πληροφόρηση και ο συντονισμός στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ικανοποιητικές, καίτοι ορισμένα μέλη της κοινής επιχείρησης SESAR πιστεύουν ότι το Διοικητικό Συμβούλιο έχει εστιάσει υπερβολικά στα διοικητικά θέματα και θα προτιμούσαν να υπάρχουν περισσότερα τεχνικά θέματα στην ημερήσια διάταξη του Διοικητικού Συμβουλίου. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η κοινή επιχείρηση SESAR συγκέντρωσε κυρίως τις προσπάθειές της στη σύστασή της και ότι άρχισε λίγες επιχειρησιακές δραστηριότητες.

Τα δεδομένα που παρήγαγε ή συνέλεξε η κοινή επιχείρηση SESAR πρέπει να αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό στην ανάλυση κόστους-αποτελέσματος για τη φάση εγκατάστασης. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να ενσωματωθούν σε στρατηγικές επικοινωνιακές δράσεις, οι οποίες θα παρέχουν στους Ευρωπαίους πολιτικούς ιθύνοντες τα σωστά εργαλεία γνωστοποίησης του κοινωνικο-οικονομικού αντίκτυπου του προγράμματος και των μέτρων άμβλυνσής του.

Συνολικά, είναι ικανοποιητικός ο συντονισμός μεταξύ της κοινής επιχείρησης SESAR, των ιδρυτικών μελών της και των επιλεγμένων μελών της. Η σαφής ανάθεση αρμοδιοτήτων μεταξύ της κοινής επιχείρησης SESAR, των ιδρυτικών μελών της και των επιλεγμένων μελών της βασίζεται στο νομικό πλαίσιο. Ο συντονισμός μεταξύ των δύο ιδρυτικών μελών είναι ικανοποιητικός, καθώς επιδιώκουν να συντονίζουν τις εισηγήσεις τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο της κοινής επιχείρησης SESAR. Οι ρυθμίσεις παρακολούθησης και αναφοράς μεταξύ της κοινής επιχείρησης SESAR και της Επιτροπής καθορίστηκαν με γενική συμφωνία τον Δεκέμβριο του 2009 και είναι ικανοποιητικές.

Για να εξασφαλισθούν αποδοτικές και αποτελεσματικές εργασίες, όπως σε κάθε νεοσυσταθέντα οργανισμό, η διαχείριση της κοινής επιχείρησης SESAR πρέπει να εστιασθεί στη διαμόρφωση κοινής οργανωτικής νοοτροπίας που θα οδηγήσει σε ένα καινοτόμο μοντέλο σύμπραξης δημόσιου - ιδιωτικού τομέα.

Η κοινή επιχείρηση SESAR πρέπει να αναπτύσσει και να εφαρμόσει ελκυστικές διαδικασίες και μέσα επιμόρφωσης των μελών για να αυξήσει τη συνολική ικανότητα του προσωπικού των μελών που ασχολούνται με τα έργα.

3.2.3. Γενική δημοσιονομική κατάσταση

Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει εφαρμόσει κατάλληλο πλαίσιο, συμβατό με τους δημοσιονομικούς κανόνες της και με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Το Ελεγκτικό Συνέδριο πρόσφατα διατύπωσε σχόλια για τους δημοσιονομικούς κανόνες της κοινής επιχείρησης SESAR, υποδεικνύοντας κάποια πεδία που πρέπει να ενισχυθούν. Η κοινή επιχείρηση SESAR λαμβάνει προς το παρόν ορισμένα μέτρα προκειμένου να επέλθει αυτή η βελτίωση.

Όλα τα μέλη της κοινής επιχείρησης έχουν επισημοποιήσει τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις τους με κατάλληλες συμφωνίες με την κοινή επιχείρηση SESAR:

- Η Επιτροπή συμβάλλει με 700 εκατ. ευρώ, εξ ολοκλήρου σε μετρητά
- Ο Eurocontrol συμβάλλει με 700 εκατ. ευρώ, από τα οποία 535 εκατ. ευρώ σε είδος και 165 εκατ. ευρώ σε μετρητά
- Τα υπόλοιπα μέλη δεσμεύθηκαν να διαθέσουν συνολικό ποσό 537 εκατ. ευρώ, από τα οποία το 5% σε μετρητά.

3.2.4. Συνάφεια

Συνολικά, εκτιμάται ότι υπάρχει απόλυτη συνάφεια μεταξύ του κανονισμού για την κοινή επιχείρηση SESAR και της κοινής επιχείρησης. Αυτό βασίζεται στα εξής συμπεράσματα:

- Τα συλλεγόμενα δεδομένα δείχνουν ότι το μοντέλο της κοινής επιχείρησης SESAR αποτελεί κατάλληλο μηχανισμό υλοποίησης της φάσης ανάπτυξης του προγράμματος και εκτέλεσης του Γενικού Προγράμματος.
- Δεδομένης της πολυπλοκότητας του προγράμματος και του ύψους του προϋπολογισμού του, για την ανάπτυξη του SESAR απαιτείται στοχευμένη διοίκηση και τεχνική εμπειρογνωμοσύνη από ποικίλους ενδιαφερόμενους. Σύμφωνα με την αντίληψη των ενδιαφερομένων, η επιλογή της κοινής επιχείρησης ως μέσου είναι δικαιολογημένη.
- Οι στρατηγικοί στόχοι της κοινής επιχείρησης για το 2012 και τα ετήσια σχέδια εργασίας συμβαδίζουν με το Γενικό Πρόγραμμα και με τα καθήκοντα της κοινής επιχείρησης.
- Η κοινή επιχείρηση SESAR αποδίδει σύμφωνα με τις απαιτήσεις του 7^{ου} ΠΠ και τα προγράμματα για το ΔΕΔ-Μ.

3.2.5. Αποτελεσματικότητα

Η αποτελεσματικότητα της κοινής επιχείρησης SESAR εκτιμάται ότι είναι υψηλή. Σε γενικές γραμμές, η κοινή επιχείρηση SESAR έχει εκτελέσει τα καθήκοντά της και έχει επιτύχει τα απαιτούμενα αποτελέσματα, όπως είχε προγραμματισθεί:

- 1) Η σύσταση της κοινής επιχείρησης SESAR ήταν αποτελεσματική και έγκαιρη. Συγκεκριμένα, η κοινή επιχείρηση SESAR:
 - συγκρότησε το Διοικητικό της Συμβούλιο, όρισε τον Εκτελεστικό Διευθυντή και καθόρισε την έδρα της·

- ενέκρινε το *Γενικό Πρόγραμμα*, με βάση το οποίο κατήρτισε το πρόγραμμα εργασίας της·
 - διαπραγματεύθηκε και συνήψε συμφωνίες προσχώρησης και την πολυμερή συμφωνία-πλαίσιο, τη γενική συμφωνία με την Επιτροπή και την ειδική συμφωνία με τον Eurocontrol·
 - προσέλαβε το κύριο προσωπικό και θέσπισε τους αναγκαίους κανόνες και διαδικασίες σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης της ΕΕ.
- 2) Η κοινή επιχείρηση SESAR οριστικοποιήθηκε ως οργανισμός της ΕΕ. Παρά το γεγονός ότι αυτή η καταστατική αλλαγή έχει αξιόλογο θετικό αντίκτυπο για την κοινή επιχείρηση SESAR και την φάση ανάπτυξης, επέφερε κάποια καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της σύστασής της.
 - 3) Η κοινή επιχείρηση SESAR οργάνωσε και συντονίζει τις τεχνικές δραστηριότητές της σύμφωνα με το *Γενικό Πρόγραμμα*, αποφεύγοντας τις αποσπασματικές ή επαναλαμβανόμενες ενέργειες.
 - 4) Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει συγκεντρώσει και διαχειρίζεται κονδύλια των μελών της.
 - 5) Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει καταβάλει προσπάθειες για να επιτύχει τη συμμετοχή ευρέος φάσματος ενδιαφερομένων μέσω της διαδικασίας προσχώρησης και της σύστασης της επιστημονικής επιτροπής και της εταιρικής σχέσης στρατηγικής απόδοσης. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο καθιέρωσε το 2010 την ιδιότητα του «συνεργάτη», με σκοπό να μπορέσουν η κοινή επιχείρηση SESAR και τα μέλη της να διευρύνουν τη συμμετοχή σε ευρύτερο φάσμα ενδιαφερομένων στις δραστηριότητές της, και ιδίως τις ΜΜΕ, τα ερευνητικά ιδρύματα και τα πανεπιστήμια. Επίσης καθορίστηκαν οι εργασιακές ρυθμίσεις με τις εθνικές εποπτικές αρχές και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφαλείας της Αεροπορίας.
 - 6) Η κοινή επιχείρηση SESAR έχει αναπτύξει επίσης τη διεθνή συνεργασία της με την έναρξη τεχνικών δραστηριοτήτων, όπως η Πρωτοβουλία Ατλαντικής Διαλειτουργικότητας για τη Μείωση των Εκπομπών (AIRE) και η Βελτίωση και Παρακολούθηση του Εντοπισμού Ωκεάνιας Θέσης (OPTIMI). Επεξεργάζεται επίσης τη διαλειτουργικότητα μεταξύ SESAR και NextGen, η οποία θα αποτελέσει το αντικείμενο μνημονίου συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ.

3.2.6. Αποδοτικότητα

Μολονότι είναι πολύ νωρίς να εκτιμηθεί η συνολική αποδοτικότητα της κοινής επιχείρησης SESAR, η πρόοδος που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς δείχνει ότι το μοντέλο της κοινής επιχείρησης αποδείχθηκε αποδοτικότερο από τη λύση της συμβατικής πρόσκλησης υποβολής προτάσεων E&A για την φάση ανάπτυξης του SESAR. Η κοινή επιχείρηση SESAR υπήρξε πολύ αποτελεσματική στη συγκέντρωση των σχετικών ενδιαφερομένων και στο συντονισμό των ερευνητικών προσπαθειών ATM στην ΕΕ. Η αποτελεσματική υλοποίηση της φάσης ανάπτυξης εξαρτάται πολύ από το συντονισμένο τρόπο με τον οποίο θα διαχειρισθεί η κοινή επιχείρηση SESAR τις εργασίες και τα έργα, εξασφαλίζοντας επίσης οικονομίες κλίμακας.

Τα συλλεγόμενα δεδομένα δείχνουν ότι η κοινή επιχείρηση SESAR λειτουργεί αποδοτικά σε ό,τι αφορά τις εσωτερικές διαδικασίες εργασίας και τη διαχείριση. Αναμένεται ότι η απόδοση θα αυξηθεί όταν τεθούν σε λειτουργία το 2010 τα νέα μηχανογραφικά συστήματα, ειδικά στη δημοσιονομική διαχείριση (ABAC/SAP).

3.2.7. Βιωσιμότητα/σκοπιμότητα

Η συνεργασία που έχει εδραιωθεί μεταξύ ενδιαφερομένων εντός της κοινής επιχείρησης SESAR συνιστά στερεά βάση για να επιτευχθούν μακροπρόθεσμα και διατηρήσιμα οφέλη για τις αεροπορικές μεταφορές σε στήριξη των στόχων του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού. Είναι πάντως πάρα πολύ νωρίς να κριθεί εάν αρκούν αυτές οι προϋποθέσεις για να εξασφαλισθεί μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα. Μεταξύ των παραγόντων που επηρεάζουν την επίτευξη μακροπρόθεσμων στόχων είναι:

- Ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για την εγκατάσταση τεχνολογιών και διαδικασιών και υποστήριξη από τις ρυθμιστικές αρχές
- Η προσχώρηση καίριων συντελεστών (χρήστες του εναερίου χώρου, αντίστοιχοι εργαζόμενοι, αερολιμένες, πάροχοι αεροναυτιλιακών υπηρεσιών, κλπ.) για την εγκατάσταση και τη χρηματοδότηση της εγκατάστασης επικυρωμένων τεχνολογιών και διαδικασιών
- Η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών ATM σε άλλες περιοχές και η σύγκλισή τους με τα ευρωπαϊκά συστήματα
- Η μελλοντική οικονομική ανάπτυξη και οι τάσεις στη ζήτηση αεροπορικών μεταφορών.

4. ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το *Γενικό Πρόγραμμα* είναι ο από κοινού συμφωνηθείς χάρτης πορείας που διατηρεί και ακολουθεί η κοινή επιχείρηση SESAR, για τη μετάβαση σε νέα επιχειρησιακή αντίληψη για την ATM που θα υποστηρίζει τους στόχους του ενιαίου ευρωπαϊκού ουρανού. Πρέπει να θεωρείται ως το ευρωπαϊκό σημείο αναφοράς για σταθερό και αξιόπιστο σχεδιασμό, ο οποίος θα επιτρέπει στους ενδιαφερόμενους να προβλέπουν νέες λειτουργικές δυνατότητες που θα τις συνδυάζουν με επενδυτικούς κύκλους και να σχεδιάζουν τροποποιητικές δραστηριότητες. Το *Γενικό Πρόγραμμα* είναι ένα ζωντανό έγγραφο, το οποίο καλύπτει τόσο τη φάση ανάπτυξης όσο και τη φάση εγκατάστασης του SESAR. Το *Γενικό Πρόγραμμα* κατευθύνει το πρόγραμμα εργασιών της φάσης ανάπτυξης και, κατά παρόμοιο τρόπο, θα αποτελέσει κύριο εργαλείο διαχείρισης της φάσης εγκατάστασης.

4.1. Πρόοδος της κοινής επιχείρησης SESAR στην εκτέλεση του Γενικού Προγράμματος

Η φάση καθορισμού του SESAR έθεσε τη βάση για την ανάπτυξη και την υλοποίηση της νέας ιδέας σχεδιασμού της ATM, με δραστηριότητες E&A και επικύρωσης, μετά τις οποίες θα ακολουθήσει συντονισμένη εγκατάσταση. Το κύριο παραδοτέο της φάσης καθορισμού του SESAR είναι το Γενικό Πρόγραμμα SESAR, στο οποίο ενσωματώνονται πεδία βελτίωσης των επιδόσεων, στοιχεία της νέας ιδέας σχεδιασμού της ATM, ανάλυση κόστους-αποτελέσματος και ορίζει τον χάρτη πορείας για την υλοποίηση των επιχειρησιακών βελτιώσεων μέσα σε ένα συνεκτικό πρόγραμμα εργασίας. Σύμφωνα με τον *κανονισμό για την*

κοινή επιχείρηση SESAR, το Γενικό Πρόγραμμα SESAR μεταφέρθηκε στις 7.11.2008 από τον Eurocontrol στην κοινή επιχείρηση SESAR.

Στις 30.3.2009, το Συμβούλιο ενέκρινε το Γενικό Πρόγραμμα SESAR ως την αρχική έκδοση του *Γενικού Προγράμματος*, το οποίο θα αποτελέσει τον χάρτη πορείας για τη φάση ανάπτυξης και τη φάση εγκατάστασης του προγράμματος SESAR. Το Συμβούλιο επανέλαβε επίσης ότι ο εκσυγχρονισμός και οι προτεινόμενες προθεσμίες για την επίτευξή του εξακολουθούν να είναι υψηλής προτεραιότητας για την ΕΕ. Το Διοικητικό Συμβούλιο της κοινής επιχείρησης SESAR ενέκρινε το *Γενικό Πρόγραμμα* στις 12.6.2009.

4.1.1. Παρόν επίπεδο εκτέλεσης

1) Φάση ανάπτυξης

Οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης της κοινής επιχείρησης SESAR άρχισαν στις 3.6.2009. Ένα έτος αργότερα, δρομολογήθηκε το 85% των 300 έργων, 160 έργα από τα οποία άρχισαν πραγματικό έργο E&A. Για τα πλέον προχωρημένα έργα, υποβλήθηκαν ήδη στην κοινή επιχείρηση SESAR τα πρώτα παραδοτέα. Σήμερα, μέσω της κοινής επιχείρησης SESAR, 1500 εμπειρογνώμονες από 16 μέλη σε 17 διαφορετικές χώρες εργάζονται για να αναπτύξουν και να επικυρώσουν το μελλοντικό ευρωπαϊκό σύστημα ATM.

Σήμερα η προτεραιότητα είναι να επιτευχθούν γρήγορα οφέλη από τα πρώτα αποτελέσματα της διαχείρισης πληροφοριών, της εκχώρησης διαδρομών και της καθοδήγησης, καθώς και από την εναέρια διαχείριση των αεροδιαδρόμων. Η κοινή επιχείρηση SESAR αναμένεται να παραδώσει τις πρώτες επικυρωμένες τεχνολογίες στις αρχές του 2012.

2) Φάση εγκατάστασης

Το *Γενικό Πρόγραμμα* περιλαμβάνει σήμερα 3 αλληλοεξαρτώμενες δέσμες υλοποίησης:

- Η δέσμη υλοποίησης I (ΔΥ1) περιλαμβάνει τις βασικές επικυρωμένες λειτουργικές δυνατότητες και τεχνολογίες της επιχειρησιακής ιδέας σχεδιασμού του SESAR που δεν απαιτούν περαιτέρω έρευνα και είναι διαθέσιμες προς εγκατάσταση. Η ΔΥ1 θέτει το υπόβαθρο για τη μελλοντική εγκατάσταση πιο προηγμένων λειτουργικών δυνατοτήτων.
- Η δέσμη υλοποίησης II (ΔΥ2) απαρτίζεται από στοιχεία της ATM, για τα οποία χρειάζεται περαιτέρω έρευνα και ανάπτυξη και είναι δυνατόν να προταθούν για τυποποίηση και υλοποίηση από το 2014.
- Η δέσμη υλοποίησης III (ΔΥ3) απαρτίζεται από τα πλέον προηγμένα στοιχεία της επιχειρησιακής ιδέας σχεδιασμού του SESAR, τα οποία επιτρέπουν πλήρη μετάβαση στην 4 διαστάσεων διαχείριση των αεροδιαδρόμων και πτητικές λειτουργίες βάσει χρόνου, για εγκατάσταση μετά το 2020.

Στο παρόν στάδιο του προγράμματος από τους διάφορους παράγοντες της ATM εκτελείται η εγκατάσταση μόνον της ΔΥ1. Όλοι οι συντελεστές για τις επιχειρησιακές βελτιώσεις της ΔΥ1 έχουν επικυρωθεί και εκβιομηχανισθεί και είτε είναι έτοιμοι προς εγκατάσταση είτε έχουν ήδη εγκατασταθεί. Σκοπός της ΔΥ1 είναι να επέλθουν βελτιώσεις στο υπάρχον ευρωπαϊκό σύστημα ATM μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα και να καταστεί το εν λόγω σύστημα πιο συνεκτικό με την εφαρμογή βέλτιστων πρακτικών, καλύτερο συντονισμό και προετοιμασία των αεροδιαδρόμων και των δραστηριοτήτων βάσει χρόνου.

Η ΔΥ1 είναι καίριας σημασίας για την εγκατάσταση, καθώς οποιαδήποτε καθυστέρηση στην υλοποίηση βραχυπρόθεσμων πρωτοβουλιών αποτελεί μείζονα κίνδυνο για το πρόγραμμα SESAR. Ανταποκρινόμενη στην επείγουσα ανάγκη να καθοδηγηθεί η εγκατάσταση της ΔΥ1, η Επιτροπή συνέστησε διοικούσα ομάδα της ΔΥ1 υπό την αιγίδα της επιτροπής ενιαίου ουρανού και με την υποστήριξη των κρατών μελών, της κοινής επιχείρησης SESAR, του Eurocontrol και ενδιαφερομένων. Η ομάδα συστάθηκε στις 27.4.2010 ως ad-hoc εργασιακή δομή με στόχο να εποπτεύει την εγκατάσταση της ΔΥ1. Η διοικούσα ομάδα της ΔΥ1 θα υποβάλει συστάσεις στην Επιτροπή, τα κράτη μέλη της ΕΕ, στον Eurocontrol, την κοινή επιχείρηση SESAR και σε ιδιώτες επενδυτές (πάροχοι αεροναυτιλιακών υπηρεσιών, αεροπορικές εταιρείες, αερολιμένες) για να ελαττωθούν τα κενά μεταξύ σχεδίου εγκατάστασης, όπως αυτό έχει καθορισθεί στο *Γενικό Πρόγραμμα*, και πραγματικότητας.

3) Επικαιροποιήσεις του Γενικού Προγράμματος

Το Συμβούλιο ζήτησε από την κοινή επιχείρηση SESAR να υποβάλει την πρώτη επικαιροποίηση του *Γενικού Προγράμματος* έως τον Μάρτιο του 2010⁹. Η κοινή επιχείρηση SESAR παρέδωσε την αναμενόμενη πρόταση στο Διοικητικό της Συμβούλιο, το οποίο την συζήτησε στις 30.4.2010. Το πεδίο αυτής της πρώτης επικαιροποίησης ήταν περιορισμένο, καθώς δεν επηρέαζε τον συνολικό προγραμματισμό ή τις αναγκαίες επενδύσεις ή τις προσδοκώμενες επιδόσεις, αφορούσε δε¹⁰:

- την εξειδίκευση των επιχειρησιακών βελτιώσεων της ΔΥ1
- την εισαγωγή ρυθμιστικών και τυποποιητικών χαρτών πορείας
- την επικαιροποίηση του σχεδίου διαχείρισης κινδύνων.

Η επιτροπή ενιαίου ουρανού της ΕΕ στις 7.5.2010 και η συμβουλευτική ομάδα ενδιαφερομένων του Eurocontrol στις 17.5.2010 ενέκριναν την πρόταση χωρίς αλλαγές. Το Διοικητικό Συμβούλιο της κοινής επιχείρησης SESAR ενέκρινε την πρόταση στις 12.7.2010.

Περαιτέρω επικαιροποιήσεις αναμένονται κάθε 18 έως 24 μήνες, διάστημα το οποίο θα επιτρέπει να συνυπολογίζεται η σημειούμενη πρόοδος και ταυτόχρονα θα εξασφαλίζει τη σταθερότητα του κειμένου και την προσχώρηση σε αυτό από τους ενδιαφερόμενους. Αντικείμενο της επόμενης επικαιροποίησης του *Γενικού Προγράμματος* θα μπορούσε να αποτελέσει η σύνδεση μεταξύ του σχεδίου επιδόσεων (ανάγκες υψηλού επιπέδου) και του *Γενικού Προγράμματος* (τεχνολογική ανταπόκριση στην ανάγκη βελτίωσης των επιδόσεων του δικτύου).

⁹ Ψήφισμα του Συμβουλίου της 30.3.2009, παράγραφος 3
¹⁰ <https://www.atmmasterplan.eu>